

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 172-01/16-10/1
Ljubljana, 26. 1. 2017

EPA 1690-VII

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela

Mnenje

k Predlogu zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2C) – skrajšani postopek

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 66. seji 26. 1. 2017 obravnavala Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2C), ki ga je Vlada vložila v obravnavo Državnemu zboru.

Komisija predlog zakona **podpira**.

Predlog zakona uvaja nov institut, s katerim se določijo novi zneski najnižje pokojnine, ki so odvisni od dolžine pokojninske dobe brez dokupa. Posameznikom z dopolnjeno pokojninsko dobo zakon zagotavlja najnižjo pokojnino, če njihova starostna ali invalidska pokojnina brez dokupa let ne dosega zakonsko določenega zneska. Zavarovancu s 40 leti pokojninske dobe brez dokupa bo tako zagotovljena starostna ali invalidska pokojnina, ki ne more biti nižja od 500 evrov; zavarovancu z dopolnjenimi več kot 39 in manj kot 40 leti pokojninske dobe brez dokupa bo zagotovljena pokojnina v višini 490 evrov in zavarovancu z 38 ali 37 leti pokojninske dobe brez dokupa v višini 480 evrov oziroma 470 evrov. Nominalni zneski po tem zakonu se bodo usklajevali na način, kot to velja za vse pokojnine. Obenem predlog zakona tudi določa, da se te pravice zagotovijo tudi upokojujencem, ki so se upokojili po predhodno veljavnih zakonodajah in se jim je pokojnina odmerila v nižjem znesku, kot ga določa nov zakon. Pri tem Vlada še išče rešitve za primer, ko so se ženske v preteklosti pod drugačnimi sistemskimi pogoji upokojevale s 35 leti pokojninske dobe in so zato zdaj v neenakopravnem položaju.

Komisija ugotavlja, da predlog zakonskih sprememb sledi prizadevanjem upokojujenskih organizacij za dvig najnižjih pokojnin in je nastal ob sodelovanju pristojnega ministrstva, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, Zveze upokojujenskih društev Slovenije in Sindikata upokojujencev Slovenije. Usklajevanje

pokojnin je bilo namreč z interventnimi zakoni v letih 2010, 2011 in 2013 minimalno, v letih 2012, 2014 in 2015 pa onemogočeno, kar je vplivalo na zmanjševanje vrednosti pokojnin in slabšalo gmotni položaj uživalcev pokojnin. Pri tem ni nezamisljivo dejstvo, da so bili upokojevalci zaradi varčevalnih ukrepov v zadnjih letih prikrajšani za skupno 12 odstotkov povišanja, ki jim sicer pripada z letnim usklajevanjem na podlagi področnega systemskega zakona.

Komisija je opozorila na finančni vidik izvedbe zakonskih sprememb, saj se bodo pokojnine povečale bistvenemu številu upokojevalcev. Sredstva naj bi se zagotavljala iz skupnih prihodkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, odhodki zavoda pa se zaradi novega ukrepa ne bodo povečali. Pri tem je komisija izpostavila vprašanje zanesljivosti predvidevanj predlagatelja glede gospodarske rasti in ugodne gospodarske klime ter s tem povezanega zmanjšanja števila novih upokojevalcev.

Člani komisije so v razpravi izpostavili vrsto vprašanj glede pokojnin, ki so odvisne od višine plač in bi morale biti višje od praga revščine v Republiki Sloveniji. Komisiji se zdi pomembno, da se morajo pokojnine ponovno usklajevati skladno s systemskim zakonom, ne pa da varčevalni, interventni ukrepi postajajo systemski. Smiselno bi bilo uvesti tudi košarico stroškov za upokojevalce kot dopolnilne osnove pri usklajevanju pokojnin. Komisija se je zavzela, da bi morala pristojno ministrstvo oz. Vlada reševanje prenizkih pokojnin obravnavati systemsko in ne parcialno, saj sistem upokojevanja zaradi različnih okoliščin in potreb zavarovancev pozna še druge pokojnine, ki so prav tako prenizke in ne zagotavljajo dostojnega preživetja.

Komisija je tudi predlagala, da bi se morala sprejeti podlaga za sprejem systemskega dogovora glede pogojev in oblik zaposlitev, ki bi na eni strani upošteval stalna delovna mesta z zaposlenimi, ki še ne dosegajo polne pokojninske dobe, in priložnostna delovna mesta, kjer bi se lahko zaposlili tudi upokojevalci.

Komisija je predlog zakona ocenila kot prvi korak k izboljšanju položaja upokojevalcev v Republiki Sloveniji in pozvala pristojne, da morajo pri systemskih spremembah delovne in pokojninske zakonodaje pristopati celovito in nediskriminatorno do različnih skupin upokojevalcev.

* * *

Za poročevalko je bila določena članica komisije mag. Darija Kuzmanič Korva.

Mag. Damijana Zelnik, l.r.

Mag. Peter Požun, l.r.
predsednik komisije